

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre 6 kor — 22. Negyedévre 3 kor — 11.
 Vidéken: Félévre 9 kor — 32. Negyedévre 4 kor 00 22.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
 Debreczen, Fő tér. Hírlapnyomó-palota földszintjén, az utószobában helyül.

A világháberu vége.

A kínai háborúság tovább tart, mint ameddig a hatalmaságok tervezték, sőt annyira huzódik, hogy árt a világbékének.

És most bekövetkezik az a jóslat, hogy a kínaiak arra várnak csak, hogy az idegen hatalmaságok egymás között hajba kapjanak. És tényleg a konfliktus kitört az oroszok és az angolok között abból az alkalomból, hogy egy második sípárt akarnak lefektetni a Tiencsin mellett levő észak-kínai vasut mentén. Az angolok munkáját az orosz tábornok félbeszakította azzal a megokolással, hogy a sínek további lefektetése már az orosz birtokot érintené, azonban az angol tábornok nem hederített e tiltakozásra, hanem megparancsolta, hogy tovább folytassák a munkát.

Ekkor már az oroszok komolyan vették a dolgot és elsáncolták a vitás területet, mire az

angolok hasonlóképp cselekedtek. Ime tehát az együtt küzdő hatalmak farkasszemet néztek egymással és már-már kenyértörésre került volna a dolog, mikor a főparancsnokok idejekorán megfontolták, hogy talán még sem volna helyes egy négyzetméternyi területért, — ami még ezenkívül idegen területe — a békét zavarni és újabb bonyodalmat előidézni, melyek talán beláthatatlan következményeket vonnának maguk után és lábhoz parancsolták a fegyvereket.

A diplomáciai tárgyalások bizonyára azt fogják eredményezni, hogy London és Szent-Pétervár között a konfliktus el fog simulni. Mindazonáltal, ha az akut veszély meg is szűnt, a szenvedélyes tollharcz annál jobban dühöng az orosz és angol sajtóban.

Kínát illetőleg Európában kezdik belátni, hogy a kínai háborunak veszélyei és költségei nagyobbak, mint az elérendő

előnyök és hogy mennél tovább tartanak ezek az áldatlan viszonyok, annál nehezebb lesz a hadi kárpótlás kérdésének megoldása.

Transzvált illetőleg is annyira tisztázódott a helyzet, hogy mindkét fél óhajtja a békét és nem idegenkednek a békefeltételeknek megbeszélésétől.

A bur guerilla tábor még mindig csodákat művel, azonban nem tagadható, hogy a burok ügye elveszett. Helyzetük hasonló ahhoz a viszonyhoz, ami a kis vállalat és egy világhírű intézet között fennáll. Emez kiállja a legnagyobb rázkódtatásokat is, mert gazdagsága, hatalma megdönthetetlen, míg a másikat a legkisebb veszteség is tönkre teheti.

Ennek tulajdonítható az is, hogy az angolok visszautasították a foglyok kölcsönös kicserélését. De tény az is, hogy az angolok minden gazdagságuk és hatalmuk ellenére is erősen megérik a

Szerelmes szívek.

Szürküllet tájban, mikor szellő nem járt, levél nem lebbent meg az ágon, a nagy, pusztai síkságra ráborult az égből s olyan csendes nyugalommal feküdt meg a pusztai házak fedeleit, hova a fák ágaiból pompás, tarka színekkel oszáló kárpótlás képeket vetettek a lemenő nap sötét veres sugarai, hogy az ember azt gondolná, hogy másnak élete sincs itt, — csak a természetnek.

Olyan volt a tájék, mint egy üde, mosolygó leányarc, mintha minden virágnak, fűszálnak nagy öröme volna a természet szépsége miatt. Olyan friss zöld a fű, hogy szinte jól esik járn rajta. Mintha egy láthatatlan kéz terítette volna a sima bársony szőnyeget, melynek puha szálai között fényes tarkahátú bogárcák mászták meg a füvek, vadvirágok levelét.

Fehér pad áll a zöldelő fák, bokrok tövében, rajta egy legény arzu férfi ül. Egyik karját a pad hátára fekteti, jobb kezével gondolatokba merülten irkál a fehérre festett pad hátára:

— Az emberi életben kisebb időköz az esztendő, mint a percek és a pillanatok. Huszonöt év óta élek — ha ugyan élek — s tiz percz mulva már meghalhatok. Egy golyó az egész.

— Hát maga mit írál?

A fiatal ember felnézett s mintha álmából ébredt volna, az összeráncolt homlok eltűnt s örömteljes tekintettel csókolta meg az öt gondolataiban megszaró leány kezét, mielőtt annak a tiltakozásra ideje lett volna. Nem volt más hátra, mint belenyugodni és elpirulni.

— A kézesök elmaradhatott volna. Inkább mondja, miért kellett nekem tulajdonképpen ide jönnöm?

— Olyan soká jött, azt gondoltam, hogy már nem is sikerül a társaságot ott hagynia. Csakhogy itt van. Tudja, hogy rég várom az időt, mikor magával nyugodtan beszélhetek. Üljön ide le mellém s feleljen most őszintén, — szíve szerint: szeret?

— Nem.

— Komolyan mondja?

— Magának, a maga számára igen. És ha gyónnom kellene, ha pap kérdezné tőlem oltár előtt térdelve, akkor is azt mondanám. Nem. Tiszta maradna azért a lelkem, nem vétkeznék az uristen előtt.

— De becsületszavát nem adná rá ugy-e? Tudja-e hogy az oltár előtt be kell vallania a cselekedetét, kiengesztelést kell kérni a gondolatért is, ha rossz, még ha csak megfogant is az agyban. De arról, a mit érezünk, nem kell számot adnunk. Hát

ha az üdvösségemet tenném a szavára, ha az életet és halált állítanám maga elé, hogy az „igen“ élet, a „nem“ pedig halál, — mit felelné akkor? És ha átölelném, ha átborítanám avval az erővel, melyet a szerelem öntött belém, ha a két szemem közzé néznék, hogy elhagyjon az ész, hogy még lázasabban dobogjon a szív, melyet a te irántad való szerelmem mérgezett meg, ha leszoritánám ajkaidat, hogy ne férjen rajta ki szó, csak annyi: igen, — mondá, erőlködni-e nem-et mondani, meg tudná-e tagadni a te szíved tisztaságát, képes lenné-e Istent káromolni, mondá: tudná-e hazudni? Meg tudná-e hazudolni az a két szemem, a tekintetedet, mindent, a mi engem eddig éltetett: a perczeket, a mióta ismerlek, a gondolatokat, melyek olyan közel hoztak téged hozzám, hogy sokszor koromat nyújtottam ölelésre utánad, mikor te mértföldekre voltál tőlem?

Megtudná-e semmisíteni érzelme világát egy ferfinak, kinek egyetlen gondolata vagy te s akit örüllté tesz a te irántad táplált szerelme. Rabod vagyok. És birni akarlak minden poklokon keresztül, küzdök érted, mert birni akarlak. Birni akarlak, mert szeretlek kimondhatatlanul. Szeretlek s akarom, hogy te is szeress...

(Vége köv.)

„Bika kávéház“ bérletére arról értesíti a n. é. közönséget, hogy naponta folytonosan fekete mocca és tejeskávé áll „Bika“ kávéház üzletvezetője.

háboru okozta óriási költségeket és emberáldozatot s így nem esoda, ha a félelmetes angol hadvezér Kitchener maga ajánlotta föl Bothának a fegyverszünetet, mint ezt Brüsszelből jelentik. Ez a fegyverszünet arra való, hogy Botha értekezék De Wettel és a többi bur hadvezérekkel.

Ezek után nincs kizárva, hogy a kínai és a transzváli háborúságok, melyek annyira megrontották az egész világ gazdasági viszonyait s melyek hatása alatt a világpiac évek óta szenved, nem sokára befejezést nyernek. És akkor megtanulják a hatalmasságok, amit Bismarck már régen megmondott, hogy nem helyes dolog, ha egy állam idegen területen problematikus előnyökért vért és pénzt áldoz.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

A képviselőház mai ülése iránt nem valami fenomenális érdeklődés nyilatkozott meg sem a közönség, sem az igen tisztelt honatyák részéről.

Tallán elnökölt.

Az ülést ezuttal az Adria szerződés folytatolagos tárgyalása foglalta le. Pichler Győző nagyon szelíden kezdte, hevesen folytatta s mintegy három óra mulva végezte el beszédét. Ebben aztán támadta az Adria szubvenziót, az adómentességet és azt, hogy valóságos monopoliumot kapjon.

Az ellenzékét valósággal felvillanyozta beszédével. Mikor beszéde során egy izben hangsabb hangsúlyozással fejezte ki tiltakozását az Adria szubvenzióval szemben, Rakovszky István dörgő hangon kiáltotta el magát:

— Nem is fogjuk a törvényjavaslatot elfogadni. Az ország kifosztása ez.

Mikor Pichler bevégezte beszédét, az egész ellenzék eljenzett.

Rakovszky felugrott és dörgedelmes hangon kiáltotta:

— Obstruálunk, akár a végletekig!

Tallán elnök nagy izgatottság közt hirdette ki a szünetet.

Rakovszky a folyóóra rohant s nem is beszélt, hanem kiáltotta:

— Nagyobb panama még nem volt ennél a javaslatnál! Mindent elkövetünk, hogy megbuktassuk!

— Mit tesztek? — kérdezte tőle Ábrányi Kornél.

— Obstruálunk! — felelte ingerülten Rakovszky. Minden pontnál obstruálunk.

Szünet után Rakovszky volt az első szónok, a ki feltette azt a kérdést, hogy lehet-e majd a második szakaszba szorított szerződés pontjaihoz részletesen hozzászólni.

Szél Kálmán azt felelte, hogy:

— Ennek semmi akadálya.

Ezután Major Ferenc beszélt hosszadalmasan és szépen ki is beszélt az ülést

Münich Aurél és a debreczeniek.

Debreczen, márcz. 22.

Annak idején hirt adtunk arról az érdekes mozgalomról, amelynek célja volt, hogy Münich Aurélt Debreczen város képviselő jelöltjének megnyerjék. Kevéselutánna azt is közöltük, hogy Münich Aurél bár nagy rokonszenvvel viseltetik Debreczen iránt, a jelöltséget nem volt hajlandó elfogadni.

Egy tekintélyes debreczeni uri embernek tegnap alkalma volt Münich Auréllal a tárgyról beszélni, aki előtt Münich Aurél a következőket mondta:

„Hangsúlyozni kívánom ön előtt is, hogy képviselőtársaim ellenében sohasem áskálódok s ennek látszatát is elkerülendő, velem egy párton levő képviselőtársammal szemben jelölést nem is fogadok el. Ha azonban oly kerületben kéretem fel a választók által a jelöltség elfogadására, hol a fenti szempontok nem feszélyeznek, a jelölést mindenkor köszönettel fogom fogadni, — mint megtiszteltetést — melyet kellően megtudok becsülni. Ezzel azonban az iglói kerületről nem mondok le, mert — mint ezt már más alkalommal is kifejtettem — őszinte szándékom a kerületet megtartani mindaddig, míg a választók bizalma bennem özpontosul s helyemet csak akkor engedném át másnak, ha arra — kisebbségben maradván — kényszerítve volnék.“

A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara közgyűlése.

Debreczen, márczius 22.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a tagok élénk látogatottsága mellett Szabó Kálmán elnökségével tegnap délután tartotta tavaszi rendes közgyűlését, melynek lefolyásáról csak a főbb mozzanatait említve fel, a következőket közöljük:

Hosszas beható vitát keltett az a törvényszervezet, melyet a kereskedelemügyi miniszter ur a kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak szabályozásáról alkotott a kamarának véleményezés végett megküldött. E törvényjavaslat, mely egy színvonalra tehető a munkásvédelem érdekében alkotott törvényekkel, egyike lesz azon törvényes intézkedéseknek, melyek a kereskedelmi alkalmazottak valóban rendezetlen viszonyainak humanitárius megoldását tartalmazni fogják. S éppen ezért a javaslatban csaknem mindazon czélszerű módosítások, melyek úgy a főnökökre, mint az alkalmazottakra vonatkozólag a közgyűlés nézete szerint felveendőek voltak, a miniszterhez intézendő jelentésben önálló javaslatként fognak előterjesztetni.

Ugyanazon miniszternek a kamara székhelyén a budapesti állami munka közvetítő intézet felállítására tárgyában intézett leiratára, a közgyűlés azt határozta, hogy annak felállítását Debreczenben szükségesnek tartja, elfogadva a miniszternek azon rendelkezését, hogy a munka közvetítő intézet költségeihez a kamara, Debreczen város törvényhatósága, a kereskedő társulat, esetleg az ipartestület is hozzá fognak járulni. A keleti kereskedelmi akadémia támogatása ügyében érkezett leiratát a nevezett miniszternek a közgyűlés oly értelemben fogja elintézni, hogy a kerületében lévő nevezetesebb gyárosok és iparvállalatok tulajdo-

nosait, valamint a vagyonosabb kereskedő osztályt felfogja hívni, hogy alkalmazottakat ezen akadémia tanfolyamaira az eddiginél nagyobb számban küldjék fel és lehetővé tegyék ezáltal, hogy képzett fiatal kereskedőket küldhessünk ki hazai iparunk és kereskedelmünk részére a keleten való nagyobb arányú térfoglalásának szempontjából. A kézi zálogkölcson ügyletekről szóló 1881. XIV. törvényzikk revizióját szándékozik a kereskedelmi miniszter foganatosítani s e végből a kamarához intézett leiratában több kérdést vetett fel, mire nézve a közgyűlés — figyelemmel a tárgy kiváló fontosságára, azt határozta, hogy a helybeli zálogüzletekkel foglalkozó zálogkölcson intézetek képviselőiből alkotott szakbizottsággal fogja a felvetett kérdéseket megvitatni és csak ennek az eredményéhez képest jelentését a miniszterhez felterjeszteni. Az ipartörvény 50-ik §-ának a megrendelések gyűjtésére vonatkozó rendelkezései módosításáról szóló törvény életbeléptetése iránt intézkedni óhajtván a kereskedelemügyi miniszter, felhívta a kamarát, hogy azon kivételekre, illetve azon iparcikkekre nézve, melyekre megrendelések gyűjtési szabad lesz s a melyeknek megállapítására a törvény a minisztert hatalmazza fel, mielőbb nyilatkozzék. A közgyűlés a kivételek sorában meghagyandóknak határozta a házi ipari cikkeket, a műszereket és tudományos eszközöket, a varró gépeket, a villamos erőátviteli, telefon és távbeszélő és világítási berendezéséhez szükséges gépeket; ollenben törleendőnek határozta a kivételek sorából a nagyobb gazdasági gépeket, mint cséplő-, vető- és arató-gépeket, gőzmozdonyokat, lokomobilokat és gőzekéket. — A nemrég elhunyt Kovács István kamarai fogalmazó özvegyének kérelme folytán a közgyűlés, — tekintettel arra, hogy nevezett fogalmazó a kamara szolgálatában annyi évet még nem töltött el, hogy nyugdíjaztatására igényt tarthatna, de tekintve, hogy az özvegy minden vagyon nélkül 3 kiskoru gyermekkel maradt hátra, ezen gyermekek neveltetésére kegydíj czimén, nagykorúságukig évi 300 koronát szavazott meg.

A debreczeni kisebb ács és kőműves iparosok azon panaszaos beadványára, hogy mint nem vizsgázott iparosok az önálló vállalkozástól a hatóság részéről eltiltattak s ez által megélhetésük kockáztatva van, a közgyűlés elhatározta, hogy ez ügyben a felettes miniszterhez sürgős felterjesztést intéz, illetve az e tárgyban már 1899-ben tett jelentésének mielőbbi elintézését kérelmezni fogja. Végül elhatározta a kamara, hogy a Mármaros vármegye egyes községeiben szervezett házi ipari foglalkozásokat, valamint a folyó év nyarán M.-Szigeten a vármegyei házi ipari cikkekből rendezendő kiállítást, tőle telhetőleg erkölcsi és anyagi támogatásban fogja részesíteni.

Ezzel több, kisebb fontosságú ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

POLITIKAI HÍREK

A kvóta. A magyar és osztrák kvótabizottság huavét után szerdán, április 10-én tartja közös ülését, még pedig a mostani megállapodások szerint — Bécsben. A kvótadeputációk csak egyszer fognak tanácskozásra összeülni, miután nincsen szó a kvóta újabb tárgyalásáról, hanem csak arról, hogy eleget tegyenek a törvény kellékének, amely szerint a korona a kvótát csak egy esztendőre állapíthatja meg.

TÁRSASELET.

Az a gyümölcs . . .

A böszörményi sorozás alkalmával történt ez a humoros eset. A sorozó bizottság Böszörmény egyik vendéglőjébe volt szállva. Eljött az ebéd ideje s a tiszt urak ebédelték is. As ebéd végeztével egyik ezredorvos ur, — ki, mellesleg legyen mondva, tőri a magyar nyelvet, — gyümölcsöt kért. — A vendéglős megkérdezte, hogy milyent?

- Hát gyümölcsöt.
- Milyen gyümölcsöt? Almát?
- Nem!
- Szőlőt?
- Nem!
- Narancsot?
- Azt sem!
- Hát milyen gyümölcsöt?
- Ejnye, olyan harapni valót.
- Milyen harapni valót?
- Olyat, a melyet az elébb ettem.

Akkor kezdi elsorolni a vendéglős az ebédet fogások szerint s legutoljára mondja a kolbászt.

— Azt, azt, azt a gyümölcsöt, azt a debreceni kolbászt, azt hozzák — mondá örvendve az ezredorvos ur.

VIDÉK.

Pártvacsera Böszörményben.

Régi szokás szerint a böszörményi szabadelvű párt március 15-én este a Beregszászi féle vigadó nagy termében társas-vacsorát rendezett, amelyen részt vettek körülbelül 600-an. Este fél 8 órakor kezdődött a vacsora, mely izletes pörköltből és egy üveg borból állott. Az étkezés a Rákóczi indulóval kezdődött, — melyet az első zenekar játszott. Étkezés alatt Paksy Károly, Lévy Imre és Józsi János mondtak beszédet. A társaság, melynek jókedvét az egész vacsora tartama alatt játszó zenekar egyre fokozta, éjfél után oszlott szét.

Összeégett leány. Tegnap éjszaka történt Poklos-Telkiben, hogy az egyik legmódosabb gazdának, Horváth Lajosnak alig tizenhét éves viruló szép leánya összeégett. A leány, aki lámpavilág mellett varrt, egy vigyázatlan mozdulatával leverte a petróleumlámpást az asztalról. A kiömlött égő petróleum egy pillanat alatt lángba borította a leány ruháját. Rémtűl sikoltására elérő szülei alig tudták letépní róla a lángoló ruhát. — Azonnal kocsira tették és beszállították a biharmegyei köz-kórházba. Még élt, mikor itt lefektették, de alig néhány perc múlva irtózatossá kinok között kiszivedett.

Jótekonyság. — H.-Böszörményben árván maradt Dráviczky családnak, kinek feje Dráviczky Lajos asztalos, — a miatti elkeseredésben, nagy felesége s 5 gyermeke inségben szenved, — öngyilkos lett: egy jószívű böszörményi polgár, névszerint Marczai Pál adakozás útján 53 koronát gyűjtött.

Szétfűrészelt ember.

Katasztrófa egy fűrészmalmában.

Szörnyű szerencsétlenség történt tegnap délután a szádellői nagy fűrésztelepen. Egy fiatal munkás belezuhant a kerekek közé, hol a nagy körfűrész darabokra szakgatta. A fűrésztelep mun-

kásai most mindenről suttognak, az egyik a bosszu művét látja, a másik vétkes gondatlanság, többen pedig öngyilkosságról beszélnek. Hogy melyik verzió az igaz, azt majd a hatóság emberei állapítják meg a helyszínen.

A katasztrófáról tudósítók a következőket írja:

A szádellői fűrésztelepen tegnap serényen folyt a munka. Zugott, zakatolt a gép, a hosszú szálakkal dübörögtek a szekerék, a munkások serege hangos zsivajjal végezte munkáját.

A munka zsongó zajába hirtelen borzasztó sikoltás hangzott a fűrészházból. Utána rémtűlten rohant ki a gépész.

— Segítség emberek valaki bezuhant a kerekek közé.

A gépházba vezető csatorna zsilipjeit azonnal elzárták s több munkás emberföltötti munkájának sikerült a nagy hajtókereket megállítani, mire azonnal megszűnt az egész telepen az üzem.

A munkások rémtűlten csoportosultak a gépház előtt, hova több bátrabb társuk berohant, hogy a szerencsétlen áldozatot kikotorják a kerekek közül.

Rövid, de szörnyű munka után csájkákkal sikerült a kerekek alól eldiktorni a holttestet. Iszonyu látvány tárult a nézők elé. Egy férfi borzasztóan széjjelroncsolt, darabokra szakgattott hullája volt. Egyes testrészeket nem is sikerült a kerekek alól kikotorni.

A rémes szerencsétlenség áldozata Pincák János fiatal munkás volt, kit társai poros ruháiról ismertek fel, mert arca és a teste felismerhetetlenségig volt széjjelroncsolva.

Pincák János valószínűleg egy ballépés folytán zuhant a körfűrészek közé, hol azonnal halálát lelte. A körfűrészek éles, nagy vasfogai széjjelroncsolták testét.

Ítélethirdetés az apagyilkos előtt.

Debreczen, márc. 22.

A debreczeni kir. törvényszék palotája felé tegnap reggel özönlött a nép. A palota lépcsőházát, folyosóit valóságos áradat lepte el. Mindenki jelen akart lenni, mikor az esküdtek elnöke kihirdeti a verediket. Csak hogy a közönségnek csak a tizedrésze jutott be, az is fulladásig megtöltötte a padsorokat, az egész karzatot.

Amikor az esküdtek s a törvényszék tagjai elfoglalták helyüket, egyszerre néma csend lett. Dr. Horváth István kir. alügyész replikázott a védő beszédére s a bizonyítékok halmaza, fejtegetéseinek, indokainak ereje meggyőző hatással volt mindenkire. Dr. Kálmáncshelyi József védő válaszolt még a vádlott ártatlanságát igyekezőn fejtegetni.

A vádlott védi magát.

A védő replikája után elnök megkérdi a vádlottat, akar-e ő is még védelmére valamit felhozni.

Vádlott: Igen. Esküvel kötelezem magam, hogy 1900. február 21-én édes apámat meg nem öltem . . .

Elnök: Ezt már elmondta tegnap.

Vádlott: Akkor másképp kezdem!

Jobb kezét szívére teszi s a követke-

zőket mondja: Itt állok a m. t. esküdtszék előtt, mint egy ártatlan, bűn nélkül való ember, de nem tudok a gyilkosságról semmit, hanem a sziveket és veséket vizsgáló Isten előtt is, ki szinte tudja ártatlanságomat. Ártatlan vagyok, mert tudom, miután én nem öltem meg apámat, ártatlannak mondtam s tartom magamat s a veséket s a sziveket vizsgáló Isten ki fogja deríteni ártatlanságom. Eanálfogva kérelmem azt, hogy mentsenek fel, mert ártatlan vagyok.

Most dr. Szőcs István elnök, kitűnő büntető jogászunk intéz jogilag tartalmas beszédet az esküdtekhez. Teljesíti azt a szép feladatot, amelyet a törvény az esküdtek kioktatására a tárgyalást vezető elnökre ruház. Megmagyarázza s hogy a tájékozás tökéletes legyen, példákkal világítja meg a törvény minden ide vonatkozó rendelkezését. Olyan precíz, minden legapróbb részletre kiterjedő tökéletes magyarázat volt ez, hogy a legegyszerűbb ember is teljes képet alkothatott magának arról a funkcióról s a törvény rendelkezéséhez hiven való végrehajtásról, a mely az esküdtekre várt.

A kérdések — ugymond többek között, — a büntető törvénykönyv 278., 279. és 280. §-ára vannak alapítva. Megmagyarázza a paragrafusokat s mikor a 278. §-ról szól, hogy ennek alapján kötél általi halál jár a vádlottra, K. Varga Lajosnak egyetlen arcizma sem rándult meg.

A veridikt.

Az esküdtszék tagjainak átadta az iratokat, bűnjelöket s a kérdéseket, mire az esküdtek visszavonultak.

Egy óráig tartott a tanácskozásuk. Izgalmas érdeklődéssel várt mindenki. — Végre bevonultak a bírák s Fábian L. Mór, az esküdtek elnöke állott fel, hogy az esküdtek ítéletét kihirdesse.

Az volt az első kérdés, hogy: bűnös-e K. Varga Lajos abban, hogy 1900 február 21-én H.-Bagoson, K. Varga János udvarán, K. Varga Jánost előre megfontolt ölési szándékkal több revolverlövéllyel megölte?

Fábian L. Mór: Becsületesemre és lelkiismeretemre bizonyítom, hogy az esküdtek határozata a következő: **Hétnél több igen.**

Azt jelenti ez az ítélet, hogy az esküdtszék tagjai **K. Varga Lajost abban, hogy az édes apját előre megfontolt szándékkal agyonlötötte, bűnösnek találták.**

A közönség padsoraiban, ahol kevés-sel még a legszigorubb ítélettel sújtotta volna mindenki az apagyilkost, most, az ítélethirdetés után, az emberi gyarlóságon alapuló szánalom egy pillanat alatt felébredt.

— Istenem! Szegény! Még halálos ítéletet is kaphat! Kivégzik! stb. ilyen s ehhez hasonló halk szavak hangzottak el.

Dr. Horváth királyi ügyész szólott újra. Éppen úgy — ugymond — mint az első pillanatban most is meghatva állok itt. Sikerült az igazságnak diadalt aratni. Önök, esküdtek uraim, legszebb kötelességüket az igazsághoz méltóan teljesítették. Amint felsorolta a súlyosbító, úgy most felsorolja az ítélet pillanata előtt az enyhítő körülményeket is. Hangsúlyozza a vádlott büntetlen előéletét, alacsony műveltségét s arra kéri a törvényszéket, hogy az ítéletet „a közmegelegedésnek, bölcs belátása szerint meghozni méltóztassék.”

Dr. Kálmáncshelyi védő is az enyhítő körülményeket hangsúlyozta s enyhe büntetést kért.

Elnök (a vádlotthoz): Varga Lajos! Magáé az utolsó szó. Van még valami mondani valója?

— Nincs!

Az ítélet.

A törvényszék ítélethozatalra vonult vissza s Szeőke István dr. elnök félórai tanácskozás után kihirdette az ítéletet:

Ő felsége a király nevében! A debreczeni törvényszék, mint esküdtbírószék az esküdtek marasztaló verdiktje alapján K. Varga Lajost a btkv. 278 §-ba ütköző s e szerint minősülő gyilkosság büntette miatt a 92. §. alkalmazásával a mai naptól számítandó 15 évi fegyházra ítéli. A törvényszék a vizsgálati fogságból 8 hónapot kitöltöttnek vett. Elmarasztalta még vádlottat 978 korona 26 fillér eddig felmerült és felmerülő tartási költségek megfizetésében.

A védő semmisségi panaszt jelentett be. Az ítélethirdetés után K. Varga Lajos katonásan összeültötte a csizmája sarkát, tisztelgett a védőjének s a szuronyos őrtől kísérvé mosolyogva hagyta el a tárgyalási termet.

Gyujtogató az esküdtek előtt.

Debreczen, márcz. 22.

Alighogy bevégezték tegnap a bagosi apagyilkos ügyében a tárgyalást, kevéssel utána már újra elfoglalta a bíróság helyét s bevezették Cs. Nagy Lajost, a ki gyujtogatás vádjá miatt került az esküdtbírószék elé.

A törvényszék tagjai voltak: Dr. Szűcs Miklós elnök, dr. Szeőke István és dr. Oláh Miklós bírák. Az ügyész: dr. Ujhelyi, a védő: dr. Bacsó Dezső volt.

Az esküdtszék tagjai lettek: Jóna János, Fábán L. Mór, Kornhoffer József, Kerpely Kálmán, Soós János, Szép József, Kurján Gyula, Geiger Simon, Tiszai József, Tikos István, Glück Venczel, Weidner Gusztáv, Cziffra Nándor.

Cs. Nagy Lajos, a vádlott rovott multu ember. Szándékos emberölés kísérletért már két évig fegyházban ült, azelőtt a katonaságnál, Szerajevóban szenvedett el hosszabb büntetést lopás miatt s legutóbb ugyancsak lopás miatt a bősörményi járásbírószék ítélte el.

Tegnap pedig gyujtogatás miatt az esküdtbírószék elé került. Tagadta, hogy Szabó Zsigmondné téglái pajtáját ő gyujtotta fel, pedig régebben, éppen úgy, mint a bagosi apagyilkos, ő is beismerte, hogy felgyujtotta a pajtát, még pedig passzióból.

Szabó Zsigmondné, a hadházi rendőrkapitány özvegyét, mint tanut és károsultat hallgatta ki a törvényszék.

A kerti pajtája 240 koronaértékű volt, vádlottat sohasem látta, nem ismerte és fogalma sincs arról, hogy mi érdeke lehetett, hogy neki erőszakkal kárt tegyen.

Árok Mihály és Czinder csendőrök előtt vádlott először tagadta, hogy gyujtogatott volna, később beismerte, hogy felgyujtotta passzióból, még azt sem tudta, kinek a tulajdona az, tehát bosszúból nem tehetett.

Vádlott azzal védi magát, hogy a csendőrök puskatussal ütötték és azért vállalta.

Az esküdt bírószék este 7 órakor felfüggesztette a tárgyalást és annak folytatását ma reggel 9 órára tűzte ki.

UJDONSÁGOK.

Mindazoknak az új előfizetőknek, akik már most és legalább egy negyedévre előfizetnek lapunkra, április hó elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Újságot.

* **A Kereskedelmi Csarnok hangversenye.** A debreczeni Kereskedelmi Csarnok ez idényben negyedik hangverse-

nyét tartja f. hó 23-án, szombaton este nyolcz órakor a Csarnok helyiségében. A hangversenyen közreműködik Polonyi Elemér ismert nevű fővárosi zongoraművész is. Rajta kívül két énekeszám, vig monolog, komoly szavalat és hagedűjáték teszi változatossá a programot. A műkedvelők nagyrésze a Csarnok tagjainak női hozzártarontóiból fog kikerülni. A rendezőség ez uton is felhívja a tagok figyelmét, hogy belépő jegyeiket délután 2—3 órák között okvetlenül vegyék át a Csarnok titkári szobájában.

* **A polgári jogok és tanyavételek.** A hét folyamán több ízben foglalkoztak Debreczen városának azon szabályrendeletével, amely a tanyavételeket csupán debreczeni polgárok között engedélyezi. Szóvá tettük, mert a város tisztí főügyésze hatályon kívül óhajtja helyeztetni ezt a szabályrendeletet. — Ugyancsak az ő álláspontjára helyezkedett a jog- és pénzügyi bizottság, nem úgy azonban a városi tanács, amely tegnapi teljes ülésében kimondta, hogy ragaszkodik a szabályrendelet további fenntartásához.

* **Debreczeni emlék a miniszternek.** Kis Ferecz debreczeni fényképész a hortobágyi népeletből vett fényképcsoportját, amelylyel a párisi kiállításon kitüntetést nyert, hálája jeléül Dr. Hegedűs Sándor keresk. miniszternek küldte el névnapjára. A miniszter melegen mondott köszönetet a figyelemért.

* **Halálozás.** Id. Medgyaszay Sándor hentes mester f. hó 20-án éjjel 11 órakor, életének 65-ik, boldog házasságának 29-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. — Földi részei f. hó 22-én délután 3 órakor fognak Nap-utca 9. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth-utcai templomban tartandó ima után a Czegléd-utcai temetőbe nyugalomra helyeztetni.

* **Az izraelita iskolaszék kérelme.** Nemrégén közöltük, hogy az izraelita iskolaszék nagyobb mennyiségű ingyen fát kért a városi tanácstól, hogy iskolai helyiségeit fűthesse és tanítóit fával láthassa el. Kevéssel azután azt is megirtuk, hogy a város jog- és pénzügyi bizottsága 67 öl tűzifa megadását javasolja. Ezzel szemben a tanács azonban más álláspontra helyezkedett tegnapi ülésében s kimondta, hogy csak negyven öl tűzi fa megadását fogja javasolni a közgyűlésnek. Erre az évre azonban csak husz ölnek a megszavazását fogja a közgyűlés előtt javasolni, mivel már a folyó év hidegebb hónapjai elmúltak. Hogy a tűzifát az izraelita iskolaszék hogy oszssa fel tantermei és tanítói között, azt teljesen az iskolaszékre bizza.

* **A „Gönczy-egyesület debreczeni járásköre“** márczius hó 26-én délután 2 órakor Debreczenben, az Országos Tanítói Árvaház nagytermében gyűlést tart. Tárgyak: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Reflexiók a nyugdíjtörvény módosításához. Előadja: Simonovics Dezső. 3. Tanítók életbiztosítása, kapcsolatosan a gömörmegeyi tanító-egylet javaslatával. Előadja: Csarika István. 4. Elnök, alelnök, jegyző választása. 5. Az Eötvös-alap gyűjtő helyi bizottságának megalakítása. 6. Az elnökhöz előre beadandó esetleges indítványok tárgyalása. Jegyzet. A gyűlést a tanítói árva-

ház növendékeinek éneke nyitja meg s arra a helybeli tanító- és tanítóképző intézetek negyedéves növendékei is meghívottak. Azon reményben, hogy az egyesület tagjai teljes számmal jelennek meg, maradok kiváló tisztelettel Kozma László, elnök.

* **Nem kell birtok.** Özv. Budaházy Gyuláné és társai sámsoni birtokukat megvételre ajánlották Debreczen város tanácsának. Amde a tanács ezt az ajánlatot mielőtt a márcziusi közgyűlés elé viszi, megkérdezte a jog és pénzügyi bizottságot, hogy mondjon róla véleményét. A jog és pénzügyi bizottság meg is mondta a magáét, még pedig azt, hogy miután a birtokszerzést a város jelenlegi pénzügyi viszonyai nem engedik meg, az ajánlatot mellőzni kívánja.

* **Öngyilkosság a Homokkertben.** A Homokkert csendjét tegnap öngyilkossági eset hire zavarta meg. A második járás 79. szám alatt öngyilkossá lett Hajós János 42 éves férfi, aki pinczér volt valamikor, míg a betegség ágyba nem döntötte. Szív s vese baja volt s keresetképtelenné vált az életerős ember s öt gyermekével s feleségével együtt a legnagyobb nyomor-nak nézett eléje. Hat havi súlyos szenvedés után megoakalta az örökös nyomorúságot, fegyvert kerített valahonnan s tegnap délelőtt, míg a felesége távol volt hazulról, egy jól irányzott lövéssel szívébe lőtt. A jajveszékélő feleség már csak férjének a hidegülő tetemére borulhatott. Az öngyilkos pinczér két levelet hagyott hátra. Az egyiket a sógorához címmezte, a másik: a feleségének szól. A sógorának, a kinek az óráját is hagyta — ezt írja: „Kedves sógor! Ezt a szép órát neked hagyom. Tartsd meg örökre! Jó helyre temessetek el! János.“ — A másik levél így hangzik: „Kedves feleségem! Tovább nem bírom semmiféleképen a szenvedést. Borzasztó kin! Tisztelek minden rokont és a szomszédokat. Engedjenek meg.“ Hajós János.

* **Halálozás.** Csajkos Gyuláné, szül. Vály Irma tegnap reggel hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése az ev. ref. egyház szertartása szerint holnap délután 3 órakor lesz Ujfehértón, hol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-u. templomban az istentisztelet további intézkedésig a következő időben fog tartatni és pedig: Szombat d. e. 10 órakor, d. u. 4 órakor, köznapokon reggel 6 órakor, és este valamint péntek este is 6 órakor.

* **Debreczenbe szökött.** Daróczy Jenő reszelővágó tanoncz elszökött a gazdájától Nyiregyházáról. H.-pályiban lakó szüleihez azonban nem mert haza menni, hanem itt csavargott napok óta a debreczeni vasuti állomáson. A reszelővágó levélben értesítette atyját fia szökéséről, ki szintén levélben kérte a rendőrséget, hogy a fut fogja el és tolonczolja vissza gazdájához Nyiregyházára. A debreczeni rendőrség rálelt a fiura és a „gyöngéd“ kívánságot sietett teljesíteni.

* **A Debreczeni kör.** A Budapestten működő „Debreczeni kör“ márczius hó 28-án (csütörtökön) este 8 órakor saját helyiségében (Korepesi-ut 30. sz.) II. évi rendes közgyűlést tartja. Tárgysorozat: 1. A vá-

lasztmány évi jelentése. 2. Pénztári javaslatok beterjesztése az ezekre vonatkozó javaslatok és a felmentvény megadása feletti határozat. 3. Az 1901. évi költségvetés megállapítása. 4. A tisztikar és a választmány megválasztása. 5. Esetleges indítványok.

* **Mezőrendőrök kérelme.** Debreczen város 18 mezőre fejenként 360 koronás fizetésjavítást kért a várostól. A főszámvévő 100 koronával javasolta is a fizetésük javítását, de a jogügyi bizottság semmit sem hajlandó adni. Erre az álláspontra helyezkedett tegnapi ülésében a városi tanács is. A mezőrendőrök kérelme felett végérvényesen a városi közgyűlés fog dönteni.

* **Debreczen körútja.** Debreczen új szabályozási tervének megvalósulása esetén tudvalevőleg Debreczen hatalmas körutakat nyer. Persze ez még nagy idő kérdése, de hogy legyen belőle valami, már most minden új építkezésnél respektálják ezt a tervet s csak abban az esetben lehet szó új építkezésről, ha az a szabályozási vonalba bele nem esik. Sokakkal aztán megtörténik, hogy éppen e miatt nem építkezhetnek. Így járt dr. Löfkovits Márton ügyvéd is, aki a Verbőczy-utca elején megvette a Kóbor-féle telket s most nem építhet rajta új házat, mert a telek éppen abba a vonalba esik, a hol a szabályozási terv szerint az új körutnak kell elhaladnia. Dr. Löfkovits Márton így nem használhatja ki, kellő mértékben telkét s felajánlotta megvételre a városnak. Tegnap kellett a jog- és pénzügyi-bizottságnak ebben az ügyben véleményt mondania. A bizottság mérlegelve a kérdést, végeredményében elhatározta, hogy javasolni fogja a tanácsnak, hogy dr. Löfkovits Márton ügyvéd tulajdonát képező Verbőczy-utcai telket vegye meg a kisajátítási pénztárból 18 ezer forintért.

* **Önkéntesek szegénységi bizonyítványa.** Katona ügyekben egyes hatóságok nem igen fukarkodtak eddig a szegénységi bizonyítványok kiadásával. Így történt aztán, hogy sok olyan államköltséges egyéves önkéntes lett, ki nem is szorult államköltségre. A honvédelmi miniszter most leiratot intézett a városokhoz, melyben megszorítja a szegénységi bizonyítványok kiadását.

* **A debreczeni ácsok és kőművesek.** Néhány nap előtt közöltük lapunkban a debreczeni kisebb ácsok és kőművesek panasztát, kiket a kisebb építkezések felvállalásától eltiltottak. A miniszternek van egy rendelete, amelyet valamennyi törvényhatóságnak megküldött s ebben jogot ad a kisebb kőműves és ácsiparosoknak a földszintes épületek munkáira, azok felvállalására. Ezen az alapon fordultak tehát az ácsok és kőművesek a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához, amely tegnapi közgyűlésén pártfogásába vette őket s kimondta, hogy a kisebb ácsok és kőművesek helyzetén javítandó, az ő érdekükben sürgős felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez, illetve kérelmezni fogja e tárgyban még 1899-ben a minisztériumhoz intézett felterjesztésének a kisebb ácsok és kőművesek javára szolgáló elintézését.

* **A dijnokok drágasági pótléka.** A városi dijnokok drágasági pótlékért folyamodtak a városi tanácshoz. Kérelmüket azonban a város jog- és pénzügyi bizottsága nem találta teljesíthetőnek. — Tegnap már teljes ülésében a tanács is foglalkozott vele és kimondta, hogy a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő határozati javaslatában nem fogja ajánlani, hogy a közgyűlés a városi dijnokoknak megszavazza a drágasági pótlékokot.

* **A városi szeszkereskedés.** Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnapi, Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklétével tartott ülésében a városi szeszkereskedés ügyében foglalkozott. A felügyelő bizottság jelentését a fogyasztási adóbérlés és szeszkereskedésnek 1896—98. évi számadása átvizsgálásáról, valamint ugyanannak a szeszkereskedés 1900. évi számadásának megvizsgálásáról előterjesztett jelentését a bizottság, az abban kifejtettek alapján tudomásul venni, egyszersmind, miután a számadás adatai a szeszüzletnek haszonnal való fenntartását igazolják, a városi szeszüzletet továbbra is fenntartani javasolja. De utasítandónak tartja a városi tanácsot is, hogy készítse el az ügykezelési szabályrendeletet, melynek keretében a kezelő ötös bizottság ügyrendje, felelőssége, továbbá az üzletvezetőnek ügyköre pontosan körvonalozva legyen. Mondassék ki továbbá, hogy a szeszüzletnek évenkénti zár számadásai a számadást követő évben a januári közgyűlésre mindenkor beterjesztendő legyen és a zár számadásból kifolyólag szükséges teendők, mint például a jutalék kiadása, csakis a zár számadások elfogadása és közgyűlési megállapítása után hajtassék végre.

* **A debreczeni első takarékpénztár** legutóbbi közgyűlése a részvényesek nagy érdeklődése mellett, Szepessy Antal elnöklété alatt folyt le. A jegyzői tisztet Márton Imre töltötte be. Hitelesítők és szavazatszedők: Komlóssy Dezső, Szentkirályi Tivadar, Kaszanyitzky Andor. — A felügyelő bizottság 3 évi megbízatása lejárván, a régiékből megválasztottak és pedig: rendes tagokká: id. Kardos László 456, Koncz Elek 456 és Dr. Nagy Lajos négyesötvenöt szavazattal; póttagokká: Dr. Sárváry Gyula 441 és Sesztina Jenő 427 szavazattal. — Az osztalék részvényenként 200—200 koronában állapított meg, mely összegnek a 6-ik számú szelvény beszolgáltatása mellett az intézet pénztáránál Debreczenben, vagy az általános hitelbanknál Budapesten már kivehető.

* **Ki a legény az utcán?** Tegnap éjjel különös passzióval zavarta meg az éj csendjét egy huszárörmester. Kiállott a laktanya elé s ott egy nagy karikással a kezében valóságos ágyuzást vitt véghez. Az arra haladó rendőrsparancsnok figyelmeztette, hogy hagyjon fel csend zavaró passziójával, mert kénytelen lesz ellene jelentést tenni. Az örmester erre éktelen káromlással illetve a kötelességét teljesítő rendőrt s tovább üzte a csattogtatást; a közelgő rendőrorjárat elől azonban elmenekült. A csendzavaró örmester ellen a rendőrség jelentést tett a katonai parancsnokságnál.

* **Asszonyok harca.** Gyökös József feleségével betért egy Csapó-utcai kávéházba, honnan mikor eltávoztak a kávésné leányával utánuk szaladt. Nem

tudni miért, elég az hozzá, hogy egy fazék vízzel tisztelték meg volt vendégüket. Persze hogy lett ebből azonnal láрма, hogy össze futott az utca népe. A három asszony szédítő gyorsasággal kelepelt s a sok szitokból, melyvel egymást illették, kijutott az oda érkező rendőröknek is, a kik csakhamar véget szakítottak az utcai botránynak.

* **Elgázolt gyermek** Izgalmas jelenet szentani voltak tegnap este a Csapó-utczán járókelők. Szekér elé fogott elragadt lovak vadul száguldtak végig az utcán, mikor a kis Bálint Juliska, alig 4 éves leányka éppen átkart szaladni a szekérron. A lovak elütötték a gyermekleányt, a ki szerencsésen teljesen sértetlenül került ki a lovak s a szekér alól. Hogy a szekér kié volt, hirtelenében nem lehetett megállapítani, mert a szekéren nem ült senki.

* **Rózsa arczenőcs,** szeplő, májfoltok, persenések ellen legjobb vegyszeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdeséget, bájt kölcsönöz az arcznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 60 fillér. Kapható Franciscs és Jóna drogueriájában. Kossuth-u. 2. sz. Ugyanott mindenféle toilette-cikknek kaphatók.

SZÍNHÁZ.

Fedák Sári Debreczenben.

Fedák Sári, a népszínház kiváló énekesnője három estén vendégszerepelt a debreczeni színpadon. A művésznő már vasárnap megkezdte vendégszereplését. Vasárnap ugyanis a *Saba* című operett Alézia szerepében, hétfőn a *Gésák* című operett Mimóza szerepében és harmadszor kedden a *Három pár cipő* című vígjáték Lényi szerepében. Fedák Sári vendégszereplése alkalmából mindhárom estére mérsékelten felemelik a helyárat.

Koldus és királyfi. Sziklay és

„Társai“ operetteje tegnap este másodszor is üres ház előtt került előadásra. Az operetteről már tegnap elmondottuk szerény véleményünket s ez alkalommal a szereplőknek szentelünk néhány sort. Közülük Perényi Margitot és Kállay Lujzát illetjük dicséret szóval, az előbbi a koldusfi, az utóbbi pedig a királyfi szerepében. Mindketten úgy jártak, mint énekekben kiváló produkáltak. Nem hagyhatjuk említés nélkül azt a nagy haladást sem, amelyet a legutóbbi időkben tapasztaltunk. Tegnap esti kifogástalan játéka és precíz éneke határozottan meglepett bennünket s el kell ismerünk, hogy Bárdos Irma szintársulatunk igen hasznavehető énekesnőjévé fejlődött már is.

T. Halmy Margit bucsuja.

Szintársulatunk kitűnő tagja T. Halmy Margit márczius 29-én bucsuzik a debreczeni közönségtől a Kaméliás hölgy című drámában. Hatalmas, művészi magaslaton álló alakítása Gauthier Margit a mi kedvencünknek, akitől amilyen nehéz szívvel válunk el, olyan jöleső örömmel üdvözljük, hogy az

ország első színpadán, a Nemzeti színházban játssza s első felléptével Endre és Johanna drámában játssza Mária szerepét.

Szeged pályázata drámára.

Szeged városa tudvalevőleg a múlt évben 2000 koronás pályadíjat tűzött ki a polgári életből vett tárgy eredeti magyar drámára. A pályázat határideje május 1 s habár e határidő erősen közeleg, még mindig nincs meg a pályázatnak a kellő eredménye, amennyiben alig néhány darab érkezett be a bizottsághoz. A színiügyi bizottság most újból megkeresi a lapokat, hogy figyelmeztessék a titkos és nyilvános drámaírókat a pályázatra. A figyelmeztetésnek remélhetőleg meg lesz a maga eredménye és a sok dráma özönléni fog Szegedre, a drámaírók eldorádójába, ahol 2000 koronás pályadíjjal kecsegtetik a drámaírókat.

TÁVIRATOK.

A Jablánczy altábornagy merénylője.

Budapest, márczius 21. A Jablánczy altábornagy merénylője, Gáll János, volt esendőrőhadnagy a mai kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy először Bolla Kálmán altábornagyot akarta megölni, de vele nem találkozott s ezért szemelte ki áldozatául Jablánczyt, akinek szintén része volt az ő elítélésében.

A kereszt ügye.

Budapest, márczius 21. Ma d. u. megkezdődtek a kihallgatások az egyetemi kereszt-kitűzés ügyében. A kihallgatottak egyértelműleg azt vallották, hogy az egész ügyért a memorandum 102 aláírója felelős.

Az összeférhetlenségi törvény.

Budapest, márczius 21. Az inkompatibilitási nagy bizottság ma kezdette meg az albizottság javaslatának tárgyalását. A tárgyalás folyamán Gyurkovits képviselő nem helyeselte, sőt egyenesen elítélte a szigorításokat s ugyanígy nyilatkozott Kristóffy is. Velük szemben Justh vette pártfogásába a javaslatot, melyet aztán általánosságban el is fogadtak.

145 millió — új ágyukra.

Budapest, márczius 21. Politikai körökben beszélnek, hogy a delegációban a hadügyminiszter száznegyvenöt millió korona hitelt fog kérni új ágyuk beszerzésére.

Tengerbe zuhant vasuti kocsik.

Budapest, márczius 22. Ma újabb nagy baleset történt a fiemei kikötőben s csak a szerencsés véletlen okozta, hogy annak emberélet nem esett áldozatul. A „Riva Szapary“-n ugyanis egy óriási uszó gőzdaru öt vasuti vaggont emelt a levegőbe, hogy azt a rakpart-ról egy hajó fedélzetére szállítsa. Az óriási terhet nem bírta meg a gőzdaru

lánca, hanem egyik láncszeme szétszakadt s az öt vagon iszonyu robajjal a tengerbe zuhant. A széttörött hatalmas láncszemek szerte repültek, egy átrepülve az Adria tengerhajózási társulat palotája felett az Erzsébet-téren, a másik az Adamich-téren esett le, egy harmadik mintegy félmázsás darab pedig az „Adria“ palotájának homlokzatához csapódott, leszakítva abból egy hatalmas párkányzat darabot, mely csaknem agyonütötte a kereskedelmi részvénytársaság arra haladó igazgatóját. A tengerbe zuhant vasuti kocsikat buvárok segítségével fogják a vízből kiemelni.

Háboru Japán és Oroszország között.

Budapest, márczius 21. Londonból jelentik, hogy a diplomata körök a kínai ellentétekből kifolyólag elkerülhetetlennek látják a háborut Japán és Oroszország között. Mindkét hatalom lázasan győjti haderejét.

A „Wilman tanár“ ügye.

Budapest, márczius 21. A fővárosi VIII. kerületi rendőrkapitányság ma ítélkezett az Uránia színházbeli hipnotikus előadás ügyével, melyen tudvalevőleg oly hatalmas botrányt rendezett a nézőközönség egy része. A botrányok két főrendezőjét 50—50 korona pénzbírságra, magát az előadást tartó „Willmann tanárt“ pedig a hipnotizmus jogosulatlan gyakorlásáért, hamisnév viseléséért és a tanári czim bitorlásáért 360 korona bírságra ítélték. Az elítéltek megnyugodtak az ítéletben.

Az orosz diákvizsgák.

Szentpétervár, márczius 21. A diákvizsgák alatt eddigelé 12 diák és 1 diákkisasszony vesztette életét, kik a kozákok kardcsapásai alatt hullottak el. A mozgalom még mindig nem csöndesül, sőt nőttön nő.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilisre . . .	7.73
„ októberre . . .	7.74
Rozs áprilisre . . .	7.75
„ októberre . . .	6.76
Zab áprilisre . . .	6.50
Tengeri májusra . . .	5.29
„ júliusra . . .	5.40

Irányzat változatlan. Amerika háromnegyed centtel, Berlin háromnegyed márkával és Liverpool ötnyolcad pennyvel magasabb.

VEGYES.

Liga a párbaj ellen. Párisban már régóta nem párbajoztak annyit, mint mostanában, természetes tehát, hogy most indul meg egy mozgalom, mely a párbajok megszüntetésére irányul. Erre a célra liga alakult, melynek központi bizottsága felhi-

vást intéz Franciaország polgáraihoz, hogy szakítsanak a párbajozással. Az igazi bátorság, mondja a felhívás, nem abban áll, hogy az ember kiáll a küzdőterre, hanem, hogy van ereje dacolni az elítéllettel és vissza meri utasítani a kihívást. A felhívást La Rogue tábornok, Broglie herceg és de Bourg herceg irták alá.

A pályanyertes ökrök. Olyan ökrök rég nem nyertek díjat a párisi gazdasági kiállításon, mint az idén. Az első díjas 1599 kilogrammot nyom, a második 1257 kilogrammot, a harmadik, egy normandiai kolosszus, csak 1154 kilogramm súlyu. A leghizottabb sertés meghaladja a háromszáz kilogrammot.

Automobil a Szaharában. Érdekes utazást tett egy belga sportférfiakból álló társaság a Szahara sivatagon. A belga társaság minden tagja egy-egy tizenkét lóerejű automobilon tette meg a mintegy hatszázötven kilométernyi utat Algirből Gardhajáig, a legdélibb algiri postaállomásig, mely már a sivatagban fekszik. Az utat Algirből Gardhajáig február 6-ától 14-éig, vagyis kilencz nap alatt tették meg. A benszülöttek mindenütt leirhatatlan bámulattal nézték a csoda kocsit, a mely a Sivatag hajóját, a tevét akarja kiszorítani a sivatagról.

Eleven fáklya.

A lángok között elpusztult gyermek.

A szülői gondatlanságnak tegnap ismét borzasztó áldozata lett egy fiatal leány, gyermek. A napokban különben több helyről kaptunk hírt rémes szerencsétlenségekről amelynek kuforrása a vétkes könnyelműség, a gondatlan szülők nembánomsága volt.

Rosák Jánosné homonnai lakos tegnap a városba ment valami sürgős dolgát elintézni. Amíg távol járt a háztól, hogy valaki be ne toppanjon a szobába, elzárta a konyhaajtót, nemkülönben a szobaajtóra is ráfordította a kulcsot, hol Bilász Mihály 5 éves fogadott fia játszadozott.

Kis idő múlva a szomszédok iszonyu sikoltozást hallottak. Többen kirohantak az utcára s akkor látták, hogy Rosák Jánosné szobájának ablakából sűrű füst gomolyog kifelé.

— Tűz van!

— De valaki van a szobában.

A férfiak közül a bátrabbak erre neki feküdtek az ajtónak s rövid döngetés után betörték, majd pedig a szobaajtót döntötték be.

Iszonyu füst tódult ki erre a szobából, hosszú rémes lángnyelvek csaptak ki.

Közben megérkezett Rosák Jánosné. Amint meglátta a tüzet, vérfagyasztó sikoltásba tört ki:

— Hol van a gyermekem? Emberek segítség, a lángokba pusztul a fiam.

Hamarosan vizet hoztak s azzal sikerült a szobátüzet kissé eloltani annyira, hogy a szobába lehetett menni. Borzasztó látvány tárult a szobába lépők szeme elé. A lángoló butorok romjai között ott feküdt fekete, megüszkösödött testtel, iszonyu sebektől borítva, holtan az 5 éves Bilász Mihály. A kis fiu a lángok között pusztult el, a szülők gondatlansága miatt szörnyű tűzhalált szenvedett.

A gondatlan asszonyt elfogták. — A tüzet valószínűleg a gyermek játék közben okozta.

Méregkeverő asszony.

A vadházasság vége.

Paulyis Anna makrai parasztaasszony már hosszabb idő óta vadházasságban élt

Kovács Elek földbérővel. A szerelem fűzte össze a parasztleányt a kabátos cifra ural s a szerelem volt az a hatalmas erő, mely az asszonynak oly borzasztó tettet sugalt. A fiatal kívánatos asszony szeme ugyanis megakadt Pásztor István a falu legszebb legényén s minden eszközt megragadva igyekezett, hogy hálójába kerítse a leányoktól annyira körülrajongott legényt.

És a fiatal legény rabja lett a csábító asszonynak, ki szinte forró szerelemmel vonzódtott a deli férfihez. A szerelmeskedés bűvös perceit azonban megzavarta a régi szerető Kovács Elek. A féltékenykedésszülte örökös perpatvarával vérig sértette az asszonyt, ki végre is elhatározta, hogy szakít vele.

De ez nem ment olyan könnyen. Bár elhagyta őt, folytonosan üldözte szerelmével, fenyegetésével Kovács Elek. Paulis Anna végre is elhatározta, hogy az alkalmatlankodót elteszi láb alól.

Tegnap este megtérést szünelve visszatért hozzá s vacsorát főzött régi szeretőjének. Kovács Elek nagy szeretettel fogadta az asszonyt, de öröme nem sokáig tartott, mert a vacsora után hirtelen rosszul lett s néhány percnyi kínos vonaglás után meghalt. Paulis Anna ugyanis a férfi ételébe sztrichnin-mérget kevert s ez okozta halálát. A méregkeverő asszonyt, ki a csendőrség vallatására beismerte borzasztó bűnét, elfogták.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —
(Folytatás.)

Klopácsnak kedvezett a szerencse. A hold csakhamar elbujt a nagy felhőoszlop mögé.

Az első besötétülés után mindjárt a pitarajtóhoz ment. Csaknem örömkialtásba tört ki. Nyitva volt. Még nagyobb volt az öröme, mikor csendesen megpróbálta kinyitni a szoba ajtót s azt is nyitva találta. — Milyen biztonságban hiszik magukat ezek az emberek — gondolta magában Klopács — még a külső ajtót is nyitva hagyják.

A holdvilág fénye csakhamar beszűrődött az ablakon, úgy, hogy Klopács egészen biztosan tájékozhatta magát. Mindnyájan mélyen aludtak. A kis leány puha fehér párnák között a díványon aludta az igazak álmát.

Elrabolták a szüleitől s most elrabolják a mostoháitól. Mind a két helyen nagyon szerették s ime most komédiás csapat kezébe kerül, ahol bizonyára nem fogják kényeztetni, dédelgetni, becézgetni, hanem szigoruan, kegyetlenül bánanak majd vele.

Klopács nem sokat teketóriázott. Felkapta ölébe a gyermeket s kisietett vele az ajtón. Vitte sebesen, lélekszakadva a komédiások sátra felé, akik éppen ponyva alkotmányukat bontották. A komédiás nagy örömmel fogadta az új tagot. Szinte lelkesedéssel kiáltotta oda Klopácsnak:

— Embér kend a talpán.

— No csak pakoljanak kendtek hamar — sürgette Klopács a komédiásokat — mert a gyerek után találnak jönni.

— Most már csak bizza ránk. Itt a két üveg pálinka.

Klopács átadta a gyermeket s átvette a pálinkát. Mennyivel szivesebben szorította a butító italt magához, mint kevéssel előbb azt a szendergő kis angyalt, azt az aranyos gyermeket.

Örömmel sietett haza s alig várta, hogy a jutalompálinkát élvezettel szürcsölgesse.

— Folyt. köv. —

SZINLAP.

Ma, pénteken „A” bérletben ujdonságul először:

CORALIE ÉS TÁRSA.

Bohózat 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Dufauret	—	—	Tanay Fr.
Etienne	—	—	ifj. Szathmáry.
Glopissord	—	—	Nagy Gyula.
Versaquette	—	—	Pataki B.
Thommerel	—	—	Környei B.
Pairel	—	—	Országh B.
Lucienne	—	—	T. Halmi M.
Clemence	—	—	Fái Flóra.
Coralie	—	—	Szigeti L.
Laura	—	—	Kiss Irén.
Höföhérke	—	—	Bárdos I.
Liane	—	—	Pávay Ilonka.

Holnap, szombaton „B” bérletben:

CORALIE ÉS TÁRSA.

Uj posztó és gyapjuszövet üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Piacz-utca 24. sz. a., a nagytözsde szomszédságában

gyapjú szövet üzletet

rendeztem be, a hol rendkívül dús raktárban mindenféle férfi és fiu gyermekruháknek való szövetek

felette jutányos árban

kaphatók. — Főzélom nagy forgalmat csinálni, a legesekélyebb haszon mellett.

Tisztelettel

KLEIN JAKAB.

posztókereskedő.

Debreczen, Piacz-utca 24.

200 öltönymaradék gyapjuszövet a legjutányosabb árban.

Vagongyári alkalmazottak előnyben részesítetnek.

Igazgatósági határozat

folytán a betéti kamatláb 1901. április 1-től 1/2 % -al leszállítottatik. Debreczeni ipar és kereskedelmi bank.

Önkéntes árverés.

Alul írott közhírré teszem, hogy Debreczenben Kossuth-utca 31. számú házat, mely a debreczeni 3271. tjkvben A. I. s. rend 3515. helyrajzi szám alatt van nevémen bekebelezve és a melynek területe udvar és kerttel 475 □-öl és évijövedelme 2400 korona — folyó évi **Márczius hó 25-ik napján** délelőtt 10 órakor általam Balogh Géza debreczeni kir. közjegyzőnek Kossuth-utca 9. szám alatti lakásán levő irodájában megtartandó **önkéntes árverésen** eladom, a hova a venni szándékozótakat meghívom.

Legujabb modell-kalapok.

Bátran mondhatom, hogy

tavaszi idényre női kalap ujdonságaim

melyeket bevásárlási utamból hazatérve magammal hoztam, a legkényesebb igényeket is kielégítik.

Meghívom a n. é. hölgyközönséget dusan felszerelt női modell kalap raktáram megtekintésére.

Tisztelettel

REINER FLÓRA UTÓDA

Debreczen, Kossuth-utca 6. sz.

ÉRTESÍTÉS.

Neumann testvéreknel

Debreczen, a Tisza-palotában
Előnyös bevásárlás

folytán a tavaszi idényre feltűnő elegáns árakban kaphatók a legizlesebb hazai gyártmányú férfi-, női- és gyermek cipők, férfi- és fiu kalap ujdonságok, valamint mindenféle

úri divat különlegességek.

Pártoljuk a hazai ipart!!

PSERHOFFER J.

vértisztító labdaccai

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon, s kevés azon család, a hol ez a páratlan házigyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen oly bajoknál ajánlják, a melyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pl. zavar az epékeringésben, májfájdalmak, szelbántalmak, kólika, aranyér stb. stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkór stb. E vértisztító labdacsook nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr. — 1 tekercs, mely 6 doboz 1 frt 05 kr. A pénz előleges beküldése után bérmentve: 1 tekercs 1 frt 25 kr. — 2 tekercs 2 frt 30 kr. — 3 tekercs 3 frt 35 kr. — 10 tekercs 9 frt 20 kr.

Használati útatisítás mellékelve.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:

PSERHOFFER J. gyógyszerháza

Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségüknel fogva e labdacsook a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak PSERHOFFER-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok a valódiak, a melyek dobozainak fedelén piros színben a „PSERHOFFER” kézírása látható.

Apró hirdetések.

Fodrász üzlet 11 év óta fenálló jó forgalmu Piacz-utcán üzlet felhagyás miatt sürgősen eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kidó üzlet. Kossuth-utca 3., a volt Kovács S.-féle helyiség Május 1-től kiadó. Értekezhetni: Kóntsek Kornél női divat üzletében.

Tanulónak jó családból való fiu tanulónak felvétetik Mezey Gyula divatüzletébe.

Magánhivatalnok féregmentes lakásban, lehetőleg magános özvegnél keres butorozott szobát teljes ellátással. Levelek „Polgárius“ alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Tíz házhely a Varga-kertben törlesztésre kiadó, vagy eladó. Salétrom-utca 2. sz.

Kaiser Salamon vászon, kézmű és divat részlet üzlete Hatvan-utca 2. sz. a. található.

Vetőgépek alig használt feltűnő olcsón előnyös fizetési feltételek mellett Klein Jakab gépraktárosnál, Piacz-utca 26. Nagy tőzsde udvarán. Ugyanott ócska vasat és mindenféle fémet legmagasabb napi árban vásároltatnak.

Vérpiros narancs posta csomag bérmentve frt 1.70., kapható Khon Henriknél Debreczenben.

Maison Steiner új női divatterem Piacz-u. 65. (Miklós-utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák készítését utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Köhögés ellen Pemeteffi cukorka Borsy cukrázdájában kapható; egy doboz 20 fillér.

A vén kertben 60. szám Kar-u. felől, szép fronttal, igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Szintartó gyermek, női és férfi harisnyák minden minőségben jutányos áron beszerezhetők. Márton Gyula férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett. Harisnya fejeléseket elvállal.

Világhírű „Martell Cognac“ kizárólagos főraktára: Váray József kereskedésében, Piacz és Simonffy-utca sarok.

Lamarche Albert-főle tüzifaktárban a Nagymester-utca végén, a helyi vasút lótelepén 7700 tölgy szőlőkaró jutányos árban eladó. Értekezhetni: telefonon ugyanott és Brill Illésnél Mester-utca 6. szám alatt.

Egy jó házból való fiu fényképész műterembe tanulónak felvétetik, Németi fényképésznél.

Luczerna és répamagvak legolcsóbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és fia magkereskedésében. kaphatók Hatvan-utca.

Szőlőskert az újkertben nemes gyümölcsfákkal, lakóházzal és jóvízű kuttal olcsón eladó. Czim a kiadóban.

A ki olcsó és mégis lehető legfinomabb szemüveget vagy zwickertakar vegyen Főgel Gyula órák és optikusnál. A legnagyobb szemüveg választék Debreczenben. Olcsó új és használt zseborák és ékszerek Ócska arany beváltás pénzért Szemüveg javítások vagy üveg betételek azonnal elkészíttetnek. Ora javítás (ha nincs nagyobb törés) 80 kr. Üzlet: Piacz (ezelőtt Várad) utca 75. A Corsó (most „Elite“) kávéházzal éppen szemben.

Debreczenben egy ujonnan készült fűszer berendezés igen olcsón azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Krémer Jakab kárpitós Simonffy-utca 27. Tisztelettel tudatom, hogy minden szakmámba vágó munkát jutányosan vállalok. Matracz, csipke függönyök tisztítását, ablak rolettek, valamint ünmüködő amerikai rolettek készítését. Elköltözésnél butor pakolást vállalok. Teke asztal készítést vállalok. Szives pártfogást kérek.

Husvétii ajándék. Művészies kivitelben, élethű arczképet, életnagyságu mellképei 10 koronáért készítek bármely fénykép után. Kiss Gusztáv arczképfestő, Debreczen, Széchenyi-utca 1. I. emelet.

Egy óvadékképes fiatal ember felvétetik pénzbeszedői és ügynöki állásra Schweitzer testvéreknél, Piacz-utca 56.

Gyarmathy János meszáros. Dégenfeld-tér 8. sz. (Csapó-u. sarok.) Hús árak: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. Egy kg. rostélyos 5 szeletben. Friss és füstölt sertés hús napi folyó áraknál 4 krral olcsóbban. Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és szavalede drábia 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. FŐÜZLET: Bethlen-utca 29. (saját ház). Itt a húsarak: I. r. 48 kr., itt is mindenféle hentes-cikket kaphatók. Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!

Bérletet keresek

3—400 holdig

vagy itt vagy a szomszédos vármegyékben. Csakis tulajdonosokkal érintkezem. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Mauthner-féle magvak

valamennyi konyhakerti vetemény és virágmagvakat már ismeretes

MAUTHNER féle védjeggyel eredeti csomagolásban és a legfinomabb nehéz faj

ANGOL PERJE

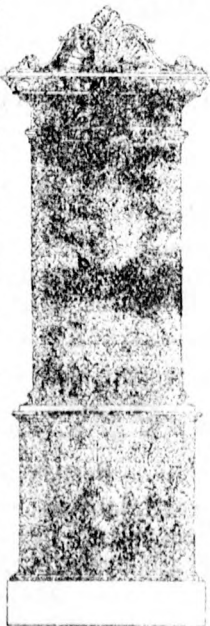
és a finom keverékű

Pázsit fűmag

kapható

VÁRAY JÓZSEF

kereskedésében, városi új bérház.

Eperjesi cserép kályhák

elismert legjobb minőségben;

továbbá:

Főzőedények, takaré, tüzhelyek, épület vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek és peronospora fecskendők

nagy választékban

a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a „BIKA“ szálloda mellett.

Niederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Köhögés és Hurutos bántalmaknál

a Kaiser's

BRUST-BONBONS

legbiztosabb hatásu, ez által 2650

kitűnő bizonyítványokkal ellismerve.

Már ez egyedül is elég bizonyíték a biztos segélyre, Köhögés, Rekedtség, Hurut és elnyálgasodásnál.

Egy csomag 20 és 40 fillér.

Kapható:

Mihálovits Jenő és Tóth Béla gyógytárában, Debreczenben.

Szives tudomásul

Saját termésű, tiszta természetes ó-borok Szent-Anna pusztai homoki szőlőtelepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali . . . . . 80 fillér.

Rizling . . . . . 92 "

Vörös asztali, 98-ról . . . . . 80 "

Vörös kadarka, 98-ról . . . . . 1.20 "

Asztali siller . . . . . 70 "

Nagy-Burgundi siller . . . . . 92 "

Palaczkokért 16 fillér betét.

Hordozásra való vételnél megfelelő árengedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fia ezógnól

Debreczen, Tisza-palota,

valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.